

EGRI ÉPÍTÉSZ IRODA KFT.

3300 Eger, Dobó utca 18.

Tel.: 36/511-570 **Fax:** 36/411-890

Heves Megyei Bíróság mint Cégbíróság

Cg. 10-09-021606

E-mail: egriepir@egriepir.hu

B E K Ö L C E

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

E g e r, 2006. szeptember hó

BEVEZETÉS

Bekölce Község Önkormányzata megbízásából készítjük a község településrendezési tervét.

Az önkormányzatokról szóló 1991. évi XX. törvény 8. § (1) bekezdése alapján „a települési önkormányzat feladata a helyi közszolgáltatások körében különösen: a településfejlesztés, a településrendezés, az épített és természeti környezet védelme ...”.

A településrendezés célja a település területfelhasználásának és infrastruktúra-hálózatának kialakítása, az építés helyi rendjének szabályozása, a környezet természeti, táji és épített értékeinek fejlesztése és védelme.

A településszerkezeti terv, a szabályozási terv és a helyi építési szabályzat a település teljes igazgatási területére készül.

ELŐZMÉNYEK

A településsel kapcsolatos korábbi előkészítő és tervező munkák

1. Településrendezési vizsgálatok Egercsehi és településcsoportja – Bátor, Egerbocs, Hevesaranyos, Szúcs, Bekölce – általános rendezési tervéhez (Heves Megyei Tanácsi Tervező Vállalat 1988)
2. Kistérségi Komplex Fejlesztési Program:
Bátor, Bekölce, BükkSZenterzsébet, Egerbocs, Fedémes, Hevesaranyos, Szentdomonkos, Szúcs, Tarnalelesz (VÁTI-TERRA, 1992)
3. Bekölce összevont rendezési terve (PRO TERRA Urbanisztikai Ügynökség, 1994)
4. Közműtervek (ivóvíz-, szennyvíz-, gázhálózat, vízrendezés)

Heves megyére és kistérségére készült koncepciók, tervek

1. Heves megye közlekedésfejlesztési koncepciója (UVATERV, 1996)
2. Heves megye környezetvédelmi koncepciója és programja (KTTK Budapest, 1997)
3. Bélapátfalva és térsége komplex fejlesztési programja (KEVITERV, 1996)
4. Heves megye területfejlesztési koncepciója (Heves Megyei Vállalkozási és Területfejlesztési Alapítvány, Heves Megyei Önkormányzati Hivatal Területfejlesztési Iroda, 1997)
5. Heves megye területfejlesztésének középtávú stratégiai programja – összefoglaló kötet (Heves Megyei Vállalkozási és Területfejlesztési Alapítvány, 1998. május)
6. Nyugat-Bükk Kistérség Komplex Ökológiai Fejlesztési Stratégiai Programja (KEVITERV, 1999)
7. Bélapátfalva és térsége területfejlesztési társulás településeinek közös környezetvédelmi programja (Rittenbacher Ödön, 2002)
8. Nyugat-Bükk Kistérség Idegenforgalmi fejlesztési programja és turisztikai termékei (EQUUS KFT., 2003)
9. Heves megye fejlesztési terve 2003-2012 – vitaanyag (Heves Megyei Vállalkozói Központ, 2003)
10. Heves megye területrendezési terve (RÉGIÓ KFT., 2005)

Alaptérképek

- A külterületi alaptérkép a Heves Megyei Földhivaltól beszerzett 1:10000 méretarányú (felújított) térképszelvényekről készült.
- Az 1:2000 méretarányú alaptérkép a Heves Megyei Földhivaltól vásárolt, a változások átvezetésével karbantartott térképszelvényekről készült.
- Az 1:10000 méretarányú EOTR domborzati térkép segítette munkánkat.

A tervet megalapozó vizsgálati adatok forrásai

- A Központi Statisztikai Hivatal népszámlálási adataiból Heves megye adatai
- A Heves Megyei Földhivatal telekkönyvi adatai
- Heves megye műemlékei c. könyv
- Heves megye földrajzi nevei I. Az Egri járás
- Interjúk
- Közműszolgáltatók adatai
- Helyszíni bejárások
- Államigazgatási szervek, szakhatóságok, szolgáltatók előzetes adatai

A rendezési tervhez készült vizsgálatok

- Örökségvédelmi hatástanulmány
- Régészeti örökségvédelmi hatásvizsgálat (Fodor László régész, 2005)
- Néesség, humánerőforrás
- Településszerkezet
- Területfelhasználás
- Tulajdonviszonyok
- Lakóépületek
- Intézmények
- Gazdasági területek
- Közlekedés
- Közművek
- Zöldfelületi rendszer, tájhasználat, környezetvédelem, környezeti állapot

A településrendezési terv a vizsgálatokra és a testületi határozattal elfogadott fejlesztési koncepcióra épül.

A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ KAPCSOLAT

Országos Településrendezési Terv

Az Országos Településrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (továbbiakban: OTv) Bekölce igazgatási területére vonatkozóan a következőket tartalmazza:

A térségi területfelhasználás rendszerében Bekölce az erdőgazdálkodási térséghez tartozik.

Az OTrT övezeti közül érinti

- az országos ökológiai hálózat övezete, amely az egész külterületre kiterjed,
- az érzékeny természeti terület a teljes külterületet érinti, ezen belül az igazgatási terület délkeleti része a kiemelten fontos érzékeny természeti terület övezetébe tartozik,
- komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezetébe sorolta a terv az igazgatási terület nyugati részét, amely alatt bányá működtött.

Az OTrT övezetei közül nem érinti

- a felszíni vizek vízminőségvédelmi vízgyűjtő területének övezete,
- a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete,
- a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete.

Heves Megye Területrendezési Terve

Heves Megye Területrendezési Terve 2005. július 01-jén lépett hatályba. A Térségi szerkezeti tervlap szerint Bekölce igazgatási területének nagyobb része erdőgazdálkodási térség, kisebb – belterület körüli és északkeleti – része külterjes mezőgazdasági térség.

Az igazgatási területet érintő térségi jelentőségű infrastruktúra-hálózatok: a meglévő országos mellékutak és a Borsodnádásd-Bélapátfalva-Eger közötti 120 kV-os villamos vezeték.

Heves Megye Területrendezési Tervének övezetei közül

- az ökológiai hálózat és
- a tájképvédelmi terület övezete a teljes igazgatási területet,
- a természeti terület övezete a külterület délnyugati része kivételével a teljes igazgatási területet,
- a térségi tájrehabilitációt igénylő terület övezete az igazgatási terület nyugati kétharmadát,
- a csúszásveszélyes terület övezete az igazgatási területnek a belterülettől nyugatra eső részét

érinti.

Bekölcét nem érinti

- a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete,
- a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete és
- a hullámtér és nyílt ártéri terület övezete.

Bekölce településrendezési terve

A településrendezési terv a fejlesztési koncepcióval összhangban csak kismértékű változtatást javasol a jelenlegi területhasználatban. Az alapellátást nyújtó intézményfejlesztés a település-központban, a lakóterület-fejlesztés – egy telek kivételével – a jelenlegi belterület még beépítetlen ingatlanjainak felhasználásával, a gazdasági területek fejlesztése a meglévő külterületi major és tanya intenzívebb hasznosításával valósítható meg.

A belterület csak a meglévő sportpálya és egy tervezett lakótelek területével nő. Bekölce igazgatási területe és közigazgatási határa nem változik.

	meglévő		tervezett	
	ha	%	ha	%
belterület	103	7,48	104	7,55
külterület	1274	92,52	1273	92,45
igazgatási terület	1377	100,00	1377	100,00

Az igazgatási terület művelési ágankénti megoszlása:

kivett terület	10,1%,
szántó	11,3%,
gyep	46,8%,
erdő	31,8%.

A külterületnek 97,14%-a termőterület,
2,86%-a kivett terület.

A kivett területek aránya kismértékben növekszik a külterületi utak és árkok építésével.

A termőterületnek jelenleg 52,0%-a gyep,
35,4%-a erdő,
12,6%-a szántó.

Az OTrT és Heves Megye Területrendezési Terve szerint Bekölce az erdőgazdálkodási térségbe tartozik, ahol az igazgatási terület 75%-át, illetve ennek 85%-át erdőterületbe kellene sorolni. A település erdősültsége jelenleg is országos átlag feletti, de még ezt az értéket is kb. kétszeresére – több mint 400 hektárral – kellene növelni.

Másrészről a két területrendezési terv szerint a teljes igazgatási terület tájképvédelmi övezetbe, az érzékeny természeti terület, illetve részben a kiemelten érzékeny természeti terület övezetébe tartozik. A természeti területhez tartozó ingatlanok helyrajzi szám szerinti pontosítását a Bükk Nemzeti Park Igazgatósága szolgáltatta. Az előbbieket miatt a terv – a területrendezési tervek tájatalakító erdősítési programja helyett – a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. 6. § (2) bekezdését szem előtt tartva a tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során a táj természetes és természetközeli állapotának megőrzését tekintette elsődlegesnek a BNP előírásaival összhangban. A legelők megőrzése a helyi és a szomszédos települések állatállományának takarmányozásához is szükséges. A művelési ág megváltoztatása az érintett szakhatóságok engedélyével történhet.

A komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezetébe sorolták a területrendezési tervek az Egercsehi – Borsodnádasi térségében mélyművelésű szénbányászattal érintett területet. Bekölce és a szomszédos érintett települések külterületére a Palocsa Egyesület, Zalkod készített tájrehabilitációs tervet.

A csúszásveszélyes terület övezete a területrendezési terv szerint az igazgatási terület nyugati részét érinti. A helyi építési szabályzat (5) bekezdése kitér az építést megelőző szakvélemények beszerzésének szükségességére. A településrendezési terv a belterületen kívül új beépítésre szánt területet csúszásveszélyes területen nem jelölt ki.

TÁJRENDEZÉS, KÖRNYEZETALAKÍTÁS

Országos Területrendezési Terv – OTrT- meghatározásai

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (továbbiakban OTrT) országos övezeteket, területfelhasználási kategóriákat és közlekedési fő elemeket határozott meg. Az országos területfelhasználási kategóriák és az országos övezetek határait az OTrT 4. § (3), (4) bek. alapján a megyei területrendezési tervek pontosítják. Heves Megye Területrendezési Tervét a 12/2005. (IV.29.) HÖM rendelettel hagyták jóvá, így az országos területfelhasználási kategóriák és az országos övezetek megyei területrendezési tervben pontosított határait kell a továbbiak a településrendezési tervekben alkalmazni.

Az OTrT övezeti besorolása szerint Bekölce közigazgatási területe - a belterület és közvetlen környéke kivételével – a településszerkezeti terv tervlapjain pontosított módon, szinte teljes egészében az Országos Ökológiai Hálózathoz tartozó terület.

Az OTrT övezeti besorolása szerint Bekölce teljes közigazgatási területe az Érzékeny Természeti Területek (ÉTT) övezetébe tartozik. Kiemelten fontos érzékeny természeti területek találhatóak a falu délen részén lévő Csornakút puszta (major) környezetében (Kisvigény, Szurdok kalaku, Csaba nevű dűlőrészek).

Az OTrT övezeti besorolása szerint a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területek övezete és a felszíni vizek vízminőségvédelmi vízgyűjtő területének övezete sem érinti Bekölce község területét. A területhasználat tehát ilyen szempontból nem korlátozott. A terület vízgyűjtője az Eger patak, melynek vízminősége II. osztályú.

TELEPÜLÉSSZERKEZET- ÉS TÁJHASZNÁLAT

A településszerkezet és tájhasználat vizsgálata

Földrajzi adottságok, éghajlat

Bekölce község a szomszédos Mikófalva és Balaton községhez hasonlóan Heves megye északi határa mentén, az Ózd-Egercsehi medencében található település. Változatos domborzatú, hegyes vidéken fekszik. A legnagyobb tengerszint feletti magassága a belterülettől délre mérhető, 457 m. A település legmélyebb pontja a patakvölgyben található, 292 m.

A csapadék 630-650 mm, a középhőmérséklet 8,2-8,5 °C, a napfénytartam 1850 óra körüli évente.

A település a Bekölce-patak medencéjében alakult ki. A változatos domborzat miatt sok kisebb oldalági völgy vizét levezető ér csatlakozik a falu fő vízgyűjtőjének tekinthető Bekölce-patakba.

Erdőterületek

A községben összefüggő erdőterületek találhatóak a belterületet É-i, ÉNy-i és D-i irányban karéjózó magasabb fekvésű részeken. Erdőterületek a közigazgatási terület többi részén, a belterület ÉD-i tengelyétől keletre szórványosan kisebb-nagyobb foltokban találhatóak. A község erdőterületei jellemzően gazdasági és védelmi rendeltetésűek. Az erdők a másodlagos jóléti hasznosítás mellett, a környezet- és természetvédelemben is fontos szerepet játszanak, hiszen a település területének nagy hányada az Országos Ökológiai Hálózat része és egyben természeti terület is.

A település erdősültsége messze az országos átlag feletti, 32 %, az erdőterületek talaja barna erdőtalaj. A művelt területek 35 %-a erdő (438 ha). Az erdők faállományát bükk, gyertyán, csertölgy, erdei fenyő és kis mértékben akác alkotja.

Mezőgazdasági területek

A település külterületének nagy része közepes és gyenge termőhelyi adottságú, mezőgazdasági hasznosítású gyep-, illetve szántóterület. A művelt területek 52 %-a gyep (601 ha), 13 %-a szántó (155 ha). A mezőgazdasági területek művelése nagyüzemi jellegű, a gyepterületeket természetyszerű gyepgazdálkodással, legeltetési állattartással hasznosítják.

Az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról szóló 2/2002. (I.23.) KöM-FVM rendelet besorolása szerint Bekölce teljes közigazgatási területe az Érzékeny Természeti Területek (ÉTT) övezetébe tartozik. A természeti (ökológiai) szempontból érzékeny mezőgazdasági területeken a természetkímélő gazdálkodási módok megőrzése, fenntartása fontos gazdálkodási, értékvédelmi feladat. A természetkímélő gazdálkodás a kijelölt területeken támogatással ösztönzött, önként vállalt korlátozásokkal biztosítja az élőhelyek védelmét, a biológiai sokféleség, a tájképi és kultúrtörténeti értékek összehangolt megőrzését (ld. Rendelet).

A település mezőgazdasági területei közül jellemzően a gyepterületeket természeti területekként tartják nyilván.

Vízgazdálkodási területek

A település domborzata változatos, így vízfolyásokban gazdag terület.

A község területén ered az Bekölce-patak és néhány kisebb vízfolyás. A település belterületétől északra található az Bekölce-patak forrásvidéke. A község a történelmi időkben a patak völgybe települt.

A település területén a felszíni vízvezetés még nincs megoldva. A belterület körüli óvárok rendszert még nem alakították ki, ezért a külterületen összefolyó csapadékvíz időszakonként előnti a beépített belterületi településrészeket. A patakmedrek természetvédelmi szempontból értékes, természetközeli állapotot mutatnak, amelyre a mederrendezés során figyelemmel kell lenni. A mederrendezésnél a természetközeli vízi, vízparti növényzet, az értékes vizes élőhelyek megőrzéséről kiemelt figyelemmel kell gondoskodni.

Különleges területek - bányaműveléssel érintett területek

A község közigazgatási területén megkutatott ipari készlettel rendelkező barnaszén-lelőhelyek a következők:

- 32684 kódszámon „Egercsehi II.” elnevezésű terület, kezelője a Magyar Állam
- 82693 kódszámon „Egercsehi I.”, Egercsehi bányatelekkel lefedve, a készlet kezelője a Magyar Állam
- 12797 kódszámon „Balaton-Szilvásvár” elnevezéssel, kezelője a Magyar Állam.

A Bányakapitányság nyilvántartása szerint a területen korábban működő, de ma már megszünt bányák a következők:

- „Borsodnádásd III.- Bátorfői táró” védnevű bányatelek
- „Borsodnádásd IV.- Bánverkei táró és lejtős akna” védnevű bányatelek
- „Egercsehi II.”
- 72793 kódszámon „Nóra akna”, a Miskolci Bányakapitányság 1100/1993. számú hat. alapján a „Bekölce I.” (Bekölce bánya)-szén bányatelekkel lefedve, kezelője Arany László vállalkozó. A bánya bezárásához műszaki üzemterv készült, melyet a Miskolci Bányakapitányság 1017/13/2006. számon jóváhagyott.
- „Borsodnádásd V.” védnevű szénbánya

A mélyművelésű bányászat következtében egyes területek az alábányászottság következtében felszínmozgásos területekké váltak. A Geológiai Szolgálat nyilvántartása szerint kisebb csúszásveszélyes területek is találhatóak a területen, amelyek építéssel, felszíni vízelvezetéssel, tereprendezéssel csak a talajrétegek és a terepfelszín stabilitását biztosító műszaki védelem mellett bolygathatók. Védelmüket leginkább a kiegyensúlyozott vízháztartás és az állandó növényborítás biztosításával lehet elérni.

Különleges területek, idegenforgalmi, turisztikai hasznosítású területek

A falu Ny-i szélén lévő, korábban is állattartásra hasznosított volt Tsz-major, a Baksa tanya területén jelenleg „Csapó sportistálló és üdülőház” néven lovassporttal összefüggő szolgáltatásokat és rendezvényeket szerveznek, ami az egyik kiváló turisztikai vonzereje a falunak a szép és jó kondíciójú környezetnek.

A Szabadság utcában a falu egyik lakosa, Liktör István egy 34 fő befogadására alkalmas erdei iskolát és 20 fős turisztaszállót alakított ki. A létesítmény mind funkcióját mind településképi megjelenését tekintve vonzó.

Tájrendezési javaslat

Mezőgazdasági területek

A mező- erdőgazdasági tájhasználat a távlatában is jellemző marad. A tervjavaslat szerint a belterületbe vonás igen kismértékű, a mezőgazdasági területek csökkenése szinte elhanyagolható nagyságrendű.

Az előzőekben már megállapítottuk, hogy a 2/2002. (I.23.) KöM-FVM rendelet besorolása szerint Bekölce teljes közigazgatási területe az Érzékeny Természeti Területek (ÉTT) övezetébe tartozik. A természeti (ökológiai) szempontból érzékeny mezőgazdasági területeken a természetkímélő gazdálkodási módok megőrzése, fenntartása fontos gazdálkodási, értékvédelmi feladat. A mezőgazdasági területeken belül tehát a szántó területek is ÉTT övezeti besorolásúak, ezért az értékvédelem érdekében az építésszabályozás szempontjából - a művelési ágtól függetlenül – célszerű a művelt területek építhetőségét a külterjes, kímélő gazdálkodáshoz szükséges nagy telek, illetve birtokméret meglétéhez kötni.

Általános mezőgazdasági területek

A külterületi mezőgazdasági területek szántó művelésű ágú részét, a TSZT általános mezőgazdasági (Má-á) területként határozza meg.

A természetszerű gyepgazdálkodás általános mezőgazdasági területe

A külterületi mezőgazdasági területek természeti területként is nyilvántartott gyep művelésű ágú részét, a TSZT a természetszerű gyepgazdálkodás általános mezőgazdasági (Má-t) területeként határozza meg.

Erdőterületek

A település erdősültsége jelentősen magasabb az országos átlagnál. Az nagyobb összefüggő erdőterületek és a település többi részén szórványosan, kisebb kiterjedésű erdőterületek megtartandó, továbbra is meghatározó tájalkotó elemek. A meglévő erdők megőrzése tájszerkezeti, ökológiai, természet- és környezetvédelmi okokból egyaránt indokolt.

A tervjavaslat szerint a távlatban az erdőterületek nagysága csak kis mértékben növekszik.

A nagy kiterjedésű, összefüggő erdőterületek gazdasági célú erdőövezetbe (Eg) soroltak. A természeti területnek minősülő gyepterülettel körülvett kisebb erdőfoltokat elsősorban védelmi célú erdőkként (Ev) jelöli a TSZT. A település É-i, ÉNy-i részén, a beépített terület észak felé nyitott patkó alakú karéjában, a lovasklubhoz is kapcsolódó erdőterületeket célszerű lenne jóléti erdőként fejleszteni. A turisztikai kínálat ezzel növelhető, színesíthető volna. A jóléti funkció érdekében ezeket az erdőket a cserfa és az erdei fenyő állomány mellett újabb fafajokkal szükséges gazdagítani.

Vízgazdálkodási területek

A meglévő patakok, vízfolyások medrét és szűkebben vett parti sávjait a TSZT vízgazdálkodási területbe sorolja. A vízgazdálkodási területeket érintő változtatások vízjogi engedélyhez kötöttek. A vízgazdálkodási területen az OTÉK előírásainak megfelelően, csak a vízmedrek és partjaik fenntartásához és használatához szükséges építés valósítható meg. A vízfolyások külterületi szakaszai jellemzően természetközeli állapotúak, így természet- és vízvédelmi érdekből a partjuk mentén 50-50 m szélességben az építés korlátozott.

Különleges területek -Bányaműveléssel érintett területek

A község területén működő külszíni bánya nem található. A 060 hrsz-ú korábban homokkitermeléssel érintett területen tájrendezési rekultivációs rendezést lehetne megvalósítani. A térszín alatti bányászat kutatási területei és bányatelkei a vizsgálati anyagban szerepeltetteknek megfelelően a távlatban is figyelembe veendőek. A korábbi térszín alatti bányászat következtében a felszínen jelentkező térszínmozgásokkal, csúszásveszéllyel a terület használata, esetleges építési igénybevétele során számolni kell. Ezekben a területeken minden esetben talajmechanikai, állékonysági vizsgálatokat kell előzetesen végezni, figyelemmel kell lenni az alábányászottság mértékétől függően meghatározható építési korlátozásokra.

ZÖLDFELÜLETI RENDSZER

Zöldterületek, zöldfelületi rendszer vizsgálata

Zöldterület

A település jelenleg meglévő összefüggő közcélú zöldterületi egysége a művelődési ház és az iskola előtti fásított, rendezett zöldfelület, amelyet a főutca, Béke utca és a Bekölce-patak között alakítottak ki. A díszkertként kialakított közkert területén helyi védelemre érdemes, településképi szempontból értékes, koros fák találhatók. Funkcionálisan berendezett, játszópihenő funkciójú közkertje a településnek jelenleg nincs.

Utcafásítás, tájfásítás

A 2510 sz. Mikófalva-Egercsehi ök. út a település fő utcája, a Béke utca. A faluban a Béke utca rendelkezik olyan szabályozási szélességgel, amely lehetőséget ad az utcafásításra. A többi utca keskeny és ennek megfelelően fásítatlan.

Zöldterületek, zöldfelületi rendszer javaslata

Zöldterület

A település meglévő egyetlen összefüggő közcélú zöldterületi egysége, a művelődési ház előtti közkert a területnagysága és a közút melletti fekvése miatt nem alkalmas közösségi célú zöldterületi funkciók – játszókert-pihenőkert – betöltésére. A terület a távlatban is díszkertként funkcionálhat. A kiépítettségének javításával a díszítő értéke növelhető a kertnek. A kert meglévő értékes faegyedei helyi védelemre javasolhatók.

Játszó-pihenő funkciójú közkertje a településnek jelenleg nincs, de a rendezési terv meghatározása szerint közcélú zöldterület, közkert alakítható ki a Petőfi u. és a Rákóczi u. csatlakozásától D-re.

Utcafásítás, tájfásítás

A település zöldfelületeinek összekapcsolásához, a települési zöldfelületi rendszer kialakításához a megfelelő szabályozási szélességgel rendelkező utcák fásítására, ill. a felszíni vízelvezető rendszerhez tartozó árkok, patakok mentén a rendelkezésre álló területtől függően fasorok, zöldsávok telepítésére van szükség.

Az utcák átépítésekor a közművek építésekor a felszíni vízelvezetés műveit, valamint a többi szükséges közművet is olyan műszaki megoldással kell kialakítani, elhelyezni, hogy elegendő hely maradjon az út menti zöldsáv kialakítására, illetve utcafásításra. A 10-12 m szabályozási szélességű utcák már legalább egyoldali fásításra lehetőséget adnak. A 12 m-nél szélesebb utcákban, megfelelően helytakarékos közműelhelyezés esetén, a kétoldali fásítás is lehetséges. Az utcafásítást egy-egy útszakaszon egységesen kell megvalósítani. Rendezett, vonzó utcaképet csak úgy lehet kialakítani, ha a fásítás egy adott útszakaszon egy fajtából, együtt „iskolázott” növényanyagból történik.

Az utcák jelenlegi szabályozási szélessége mellett utcafásításra alkalmas a Béke utca és a Szabadság utca.

Jelentősebb zöldfelületű különleges területek

A jelentős zöldfelületű különleges területek a nagyobb összefüggő területük, vagy az intenzívebb, igényesebb kialakításuk miatt a települések zöldfelületi rendszerében fontos szerepet tölthetnek be. A belterület jelentős zöldfelületű különleges területei a temető és a sportpálya.

A temető területe megfelelő nagyságú, bővítést nem igényel. A temető fásítása szegényes, a további távlati hasznosításához a sírhelyek és a sírkert kertépítészeti rendezésére van szükség.

A sportpálya területét a terv belterületbe vonásra javasolja.

A kötelező zöldfelületek és a zöldterületek legalább minden $150 m^2$ -ére 1 db lombos fa telepítendő. Amennyiben a faültetés a szükséges védőtávolságok (közút, közlekedés, épület, kerítés, stb.) nem lehetséges, akkor a kötelező zöldfelületek és a zöldterületek legalább minden $150 m^2$ -ére, az 1 db lombos fa helyett 40 db közepes növekedésű fás cserje telepítendő.

TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM

Táj- és természetvédelmi vizsgálat

Bekölce község területén országos jelentőségű védett természeti értékek az ex lege védett források.

A 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet 2. számú mellékletében foglaltak alapján Bekölce község közigazgatási területe a Heves-Borsodi dombság kiemelten fontos Érzékeny Természeti Területek (ÉTT) térsége által érintett.

Az 1996. évi LIII. tv. 15. §-a alapján Bekölce község területén meghatározott természeti területek és az OTrT-ben meghatározott Nemzeti Ökológiai Hálózat területei, valamint az Érzékeny Természeti Területek lefedik egymást.

A község területén eredő Bekölce-patak és még néhány Bekölce területén eredő kisebb vízfolyás medre és parti sávjaik az ökoháló jegyzet területei közé tartoznak. Az Bekölce-patak, valamint a többi kisebb, helyi jelentőségi vízfolyás medre és a parti sávok olyan természeti értékekben, élőhelyekben gazdag területsávok, ahol a természetes állapot megszűnésével járó, azt veszélyeztető beavatkozások - területhasználat, építés, rendezés – nem kívánatosak.

A község területén nincs a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendeletben az EU irányelvek szerint meghatározott Natura 2000 terület.

Táj- és természetvédelmi javaslat

A település forrásai az 1996. évi LIII. tv. 23.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján e törvény erejénél fogva országos jelentőségű ex lege védett természeti értékek. A források területe országos jelentőségű védett területnek minősül. A források környezetének beépítése és bármilyen károsítása tilos.

Az Országos Ökológiai Hálózat övezetébe tartozó területek természetes állapotának megtartását az OTrT törvényi szintű övezeti szabályozása írja elő, aminek értelmében az ökológiai hálózat területén csak olyan övezet jelölhető ki, vagyis olyan területhasználat a megengedhető, amely az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.

A település időszakos és állandó vízfolyásainak kiemelendő értéke, hogy a mederszakaszok többsége és a mély fekvésű parti sávok többé-kevésbé természetes állapotot mutatnak, a természetközeli állapot lehetséges mértékű megtartása, a vizes élőhelyek védelme megkívánja a természeti értékeket kímélő vízgazdálkodást, felszíni vízrendezést. A vízfolyások medrét kísérő vizes élőhelyek természet közeli állapotú területek. Ökológiai szerepük (zöldfolyosók, védett fajok élő-, búvó- és táplálkozóhelyei, közlekedési útvonalai) kimagaslóan fontos. Az 1996. évi LIII. tv. 18.§ (3) bekezdésében foglaltak alapján, természet- és vízvédelmi érdekből, a vízfolyások természetközeli állapotú, külterületi mederszakaszai mentén a vízmeder telekhatárától mért 50-50 m széles védelmi sávban új építményt csak abban az esetben szabad elhelyezni, amennyiben az feltétlenül a víz használatát, a vízgazdálkodási terület fenntartását szolgálja (pl. gát, híd, stb.).

A természeti területeken, az Ökológiai Hálózat területein és az Érzékeny Természeti Területeken, amelyek jórészt egymást átfedő területek építéssel járó fejlesztés nem kívánatos.

A település helyi védelemre javasolt természeti értékei:

- A művelődési ház és az iskola előtti közkert értékes, idős fái.

KÖRNYEZETVÉDELEM

Környezetvédelmi vizsgálat

Levegőtisztaság-védelem

Levegőkörnyezeti szempontból a terv készítésének időszakában az alábbi jogszabályok mértékadóak:

- 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet a levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról,
- 14/2001. (V. 09.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet a légszennyezettségi határértékekről, a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről,
- 17/2001. (VIII. 3.) KöM rendelet a légszennyezettség és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról,
- 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről.

A levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról szóló 21/2001. (II.14.) Korm. rendelet és a légszennyezettségi határértékekről, valamint a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 14/2001.(V.9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet az ország egyes területeit az adottságaiktól függően más-más légszennyezettségi zónába sorolja.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet meghatározása szerint Bekölce község területe a 10. számú légszennyezettségi zónába tartozik. A területen lévő légszennyezőanyag-kibocsátók pontforrásaira vonatkozó egyes kibocsátási határértékeket a környezetvédelmi hatóság a légszennyezettségi zóna határértékeinek megfelelően írja elő.

A település területén ipari jellegű, vagy 120 kW feletti teljesítményű fűtőberendezés mint légszennyező forrás nincs.

A belterületől kb. 700 m távolságra a Kallakupusztai telepet nagylétszámú állattartásra hasznosítják. A telepen legeltetési tartásmódban szarvasmarhákat és juhokat nevelnek. A telep és a belterület között az 500 m-es védőtávolság biztosítható. A telepet korábban és jelenleg is a falu beépített területén keresztül, a Szabadság utcán közelítik meg. A teherforgalom kicsi, a szalmabeszállítás idején kívül egy-két tehergk/nap. A szezonálisan egy-két hétig tartó szalmabeszállítás ideje alatt 5-6 tehergk/nap a terhelése az utcának, ami időnként lakossági panaszt okoz.

A belterületől délre, az erdő szélén lévő tanya erdőszlak és egyben 100-200 db báránytartásra hasznosított terület. A belterület és a tanya határa között mintegy 400 m a távolság. A lakóépületek és az állattartó épületek közötti távolság meghaladja az 500 m-t.

Nagyállatot, lovat tartanak a „Csapó sportistálló és üdülőház” területén. A sportcélú lótartás rendezett körülmények között folyik, zavaró környezeti hatása nincs.

Az állattartás, ezen belül a nagylétszámú állattartás sem okoz a lakóterületen lakossági panaszra okot adó, zavaró mértékű légszennyezést, bűzhatást. Bűzhatás miatt lakossági panasz még nem volt.

A nagylétszámú állattartásra hasznosított majorok védőtávolsága a környezetvédelmi engedélyeztetés esetén a módosított 21/2001. (II.14.) kormányrendelet alapján legalább 500 m és legfeljebb 1000 m lehet. Az Érzékeny Természeti Területek fenntartása, a gyepek legeltetése miatt a legeltetési juh- és szarvasmarha-tartás megmaradása a község területén környezet- és természetvédelmi érdekből is fontos.

A település területén a deflációs légszennyezés nem meghatározó, mert kevés az időszakosan szabad felületű, fedetlen, szántó művelésű mezőgazdasági terület.

A vezetékes gázellátás a településben megoldott. A gázhálózat 1998-ban épült ki, a lakások 64%-a rákötött. A háztartások szilárdanyag tüzelésű v. olajtüzelésű fűtőberendezései a téli időszakban jelentős légszennyezést okoznak. Fűtési idényben megnő a környezeti levegő szilárdanyag- és CO₂-szennyezése. A gázhálózat kiépítése óta a település hőenergia-ellátásában egyre növekvő szerephez jut a gázellátás. A háztartások gázfűtési hőellátásának és az intézmények, valamint a gazdasági létesítmények gázalapú energiafelhasználásának elterjedése az emitált légszennyezőanyag összetételét kedvezően változtatja meg. A kibocsátott szilárd légszennyezők, valamint a CO₂ mértéke nagy mértékben csökken, míg a kibocsátott nitrogénoxidok mértéke kismértékben növekszik.

A belterületi utcáknak többsége rendelkezik szilárd burkolattal. A kismértékű átmenő forgalomból, illetve a helyi forgalomból eredő légszennyező hatás csak időszakosan és lokálisan okoz porszennyezést.

Felszíni- és felszín alatti vizek védelme, talajvédelem

Bekölce területe a jelenleg hatályos, „*a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny területen lévő települések besorolásáról*” szóló 7/2005. (III. 1.) KvVM rendelet értelmében érzékeny. A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 7.§ (5) bekezdése és a 2. számú melléklet szempontjai szerint elvégzett, vagy végeztetett helyi vizsgálatok alapján lehetőség van egyedi szennyeződés érzékenységi kategóriába történő besorolás megállapítására is. Bekölce területe sérülékeny földtani környezetű vízbázist, illetve vízbázis védőterületet nem érint.

A felszíni- és felszín alatti vizek védelmének szempontjából a terv készítésének időszakában az alábbi jogszabályok mértékadóak:

- 1995. évi LVII. tv. a vízgazdálkodásról,
- 123/1997. (VII. 18.) Korm. rend. a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről,
- 10/2000. (VI.2.) KöM-EüM-FVM-KHM együttes rendelet a felszín alatti víz és a földtani közeg minőségi védelméhez szükséges határértékekről,
- 27/2006. (II. 7.) Korm. rend. a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről,
- 204/2001. (X. 26.) Korm. rendelet a csatornabírságról,

- 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet a használt és szennyvizek kibocsátási határértékeiről és alkalmazásuk szabályairól,
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rend. a felszín alatti vizek védelmének szabályairól,
- 220/2004. (VII. 21.) Korm. rend. a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól,
- 221/2004. (VII. 21.) Korm. rend. a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól,
- 7/2005. (III.1.) KvVM rend. a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról.

Az OTrT övezeti besorolása szerint a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területek övezete és a felszíni vizek vízminőségvédelmi vízgyűjtő területének övezete nem érinti Bekölce község területét. A területhasználat tehát ilyen szempontból nem korlátozott. A terület vízgyűjtője a Bekölce-patak, melynek vízminősége II. osztályú.

A település belterületének vezetékes ivóvízellátása 1986 óta megoldott. A háztartások ivóvízellátása vezetékes rendszeren történik.

A szennyvízhálózat 2001-ben teljes körűen kiépült. A 366 össz. lakásszámhoz viszonyítva a rákötött háztartások aránya még alacsony. Az elszikkasztott szennyvíz a talaj, a felszíni- és a felszín alatti vizek minőségét is veszélyezteti, ezért a szikkasztás tilos. A szennyvízhálózatra még rá nem kötött háztartásokban keletkező szennyvizek egy része a talajt és a felszín alatti vizeket szennyezve feltehetően ma is elszikkad. A keletkezett szennyvizeket szabály szerint zárt tározókban kell gyűjteni és szippantással a Mónosbéli szennyvíztisztítóra kell juttatni. A Mónosbéli szennyvízelvezető rendszer Mónosbél-Bekölce-Mikófalva-Bekölce-Bükkszentmárton községek szennyvizeit vezeti a Mónosbéli szennyvíztisztító telepre, amely 650 m³/d szennyvízmennyiségre méretezett. A tisztított szennyvíz befogadója az Eger-patak.

A település potenciális talajszennyező forrásai - a kommunális szennyvíz részleges elszikkasztásával - a háztartások talajba jutó tisztítatlan kommunális szennyvize és az állattartó telepek trágyatároló területei. A talajban elszivárogtatott tisztítatlan szennyvizek nem csak a felszín alatti vizeket, hanem a közvetítő talajrétegeket is szennyezik. A szennyvízcsatorna-hálózat, a rákötések és a szennyvíztisztító berendezés kiépítése biztosítja, hogy tisztítatlan, kezeletlen szennyvíz a talajt, a talajvizet, a földtani közeget ne szennyezze.

A község területén lévő mezőgazdasági területek Érzékeny Természeti Területnek minősülnek, a talajminősége általában közepes és gyenge, így a más célú hasznosításuk alapvetően a természetvédelem érdekei miatt nem kívánatos.

A felszíni vízelvezető rendszer még hiányos. A település belterülete körüli övárorendszer még nem valósult meg, ezért a külterületről befolyó víz többször okozott elöntés a belterületen. Az Bekölce-patak a település területén ered, tehát a vízfolyás felső szakaszán csak kis vízgyűjtőterülettel kell számolni, ezért a megfelelő mederkialakítás miatt nem jelent árvízvesztélyt a belterület számára.

A felszíni és felszín közeli földtani képződmények felszínmozgásra hajlamosak, ezért az ezen képződményeket érintő beavatkozásokat csak rendkívül körültekintő módon lehet végezni. A Magyar Geológiai Szolgálat Észak-magyarországi Területi Hivatala Bekölce község területén is felszínmozgásos területet tart nyilván.

A település területére áthatnak a borsodnádasdi mélyfelszíni bányászat bányatelkei.

Zaj- és rezgésvédelem

A település környezetvédelmi feladatai közül a zajvédelem szempontjából irányadónak a módosított 12/1983. (V.12.) MT rendelet 4. § (1) bekezdésében foglaltakat kell tekinteni. A zaj- és rezgésvédelem rendezéssel és építéssel kapcsolatos előírásait a zaj- és rezgésvédelemről szóló 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelet szabályozza.

A rendelet szerint a zajvédelmi területi besorolás a jellemző területhasználat függvénye. A közlekedési eredetű zaj- és rezgésterhelés ellen védendő laza beépítésű falusias lakóterületek és vegyes területek megengedett zajterhelési határértékei a vonatkozó jogszabály szerint lakóutcában 50/40 dB nappal/éjjel értékek, átmenő forgalom nélküli kiszolgáló út mellett 55/45 dB nappal/éjjel értékek, gyűjtőút, bekötőút mellett 60/50 dB nappal/éjjel értékek. A település belterületén áthaladó országos közutak, a 25405 sz. Bekölcei bekötő út és a 2510 sz. Egercsehi-Mikófalva ök. út forgalma kicsi, így ritkán okoz határérték feletti zajterhelést.

Az üzemi eredetű zaj- és rezgésterhelés ellen védendő laza beépítésű falusias lakóterületek és vegyes területek megengedett zajterhelési határértékei a vonatkozó jogszabály szerint 50/40 dB nappal/éjjel értékek. Üzemi eredetű zajterhelésre tett lakossági panasz a település területén nem volt. A település lakóterületén, vagy annak közelében üzemi zajforrásnak nincs környezetzavaró hatása.

Hulladékgazdálkodás

A terület használata során keletkező települési és egyéb hulladékok ártalmatlanításáról az alábbi jogszabályok előírásai alapján lehet, illetve kell gondoskodni:

- hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény,
- 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről,
- a települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 213/2001. (XI. 14.) Korm. rendelet,
- a köztisztasággal és a települési szilárd hulladékkal összefüggő tevékenységekről szóló 1/1986. (II. 21.) ÉVM-EüM együttes rendelet,
- 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól.

A veszélyes hulladékok esetén a mértékadó jogszabályok a következők:

- 98/2001. (VI.15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről,
- 16/2001. (VII.18.) KöM rendelet a veszélyes hulladékok körének meghatározásáról.

A kommunális hulladék gyűjtését az Egri Hulladékgazdálkodási Társulás (Hejőpapi) a szervezett szemétszállítás keretei között gyűjti és távolítja el a területről. A használt hulladéklerakó telep Bélapátfalván van. A lerakót a KÖZSZOLG 2002 Bt. üzemelteti. A településen évente egyszer vagy kétszer van lomtalanítás.

Környezetvédelmi javaslatok

A településrendezési terv területfelhasználási és településszerkezeti tervjavaslata, valamint a szabályozási terv és a helyi építési előírások tartalma az 1995. évi LIII. törvényben foglaltakkal, továbbá a 83/1997. (IX. 26.) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Környezetvédelmi Programban kitűzött környezeti célállapotok tartalmával, valamint a 1117/2001. (X. 219.) Korm. határozattal elfogadott „Nemzeti Környezetvédelmi Program második tervezési időszakára (2003-2008) vonatkozó koncepcióval összhangban van.

Levegőtisztaság-védelem

A környezeti levegő minőségének javítása többféle módon lehetséges. Csökkenteni kell a levegőbe kerülő légszennyező anyagok mennyiségét, illetve lokalizálni kell a szennyeződést. Az állattartó telepek körül a belterülethez közeli határuk és a belterület között védelmi célú erdőt, erdősávokat kell kialakítani. A volt Tsz majorhoz közeli lakóterület fejlesztés esetén az állattartást át kell telepíteni a telep belterületétől távolabb lévő külterületi részekre. A védendő funkciójú létesítmények, épületek és az állattartó telepek légszennyező létesítményei között biztosítani kell a távlatban a legalább 500 m védőtávolságot. A jogszabályokban rögzített környezeti normák, védőtávolságok betartása kötelező, de ezek teljesítése mellett segíteni kell az állattartás megmaradását is.

A település területén bejelentés kötelezett, pontszerű légszennyező forrás nincs. Törekedni kell a terv távlatában is a diffúz légszennyezések, a szélrózsió, a felporzás megakadályozására. A levegőbe kerülő szennyező anyagok csökkentése mellett a környezeti levegő minősége, „kondíciója” a növényzettel fedett területek növelésével, fásítással javítható. Az utcafásítási javaslat megvalósítása többek között ezért kívánatos.

A vezetékes gázellátás fűtési célú felhasználásának elterjedése a környezet minősége szempontjából fontos. A település hőenergia-ellátásában egyre növekvő szerephez juthat a gázellátás. A háztartások gázfűtéses hőellátásának és az intézmények, valamint a gazdasági létesítmények gázalapú energiafelhasználásának elterjedése az emitált légszennyezőanyag összetételét kedvezően változtatja meg.

Az utcák pormentes szilárd burkolattal történő korszerűsítése és a szilárd burkolatú utcák tisztántartása csökkenti a lakóutcákban a gépjármű-közlekedés hatására kialakuló felporzást, a lakókörnyezet porszennyezését.

Felszíni és felszín alatti vizek védelme, talajvédelem

A vízfolyások, kiemelve az Bekölce-patak természetközeli állapotú mederszakaszainak rendezését az értékes vizes élőhelyeket megkímélő mérnökbiológiai módszerekkel szabad megvalósítani. A természetközeli mederszakasz rendezését a mérnökbiológiai műszaki terv és kertépítészeti terv alapján, kertépítész szakember bevonásával kívánatos megvalósítani.

A vízfolyások rendezésének részeként el kell érni, hogy az élő vízfolyásba csak a megengedett minőségű vizek kerülhessenek. A szennyezéssel veszélyeztető felszíni vízbevezetések előtt hordalékfogókat kell kialakítani. Tisztítatlan, illetve nem megfelelő minőségben tisztított szennyvíz a felszíni vizekbe nem kerülhet. A felszíni vizekbe csak a 9/2002. (III.22.) KöM-KöViM rendelet 3. vízminőségvédelmi területi kategóriáinak megfelelő minőségű csapadékvíz és szennyvíz vezethető.

Bekölce területe a jelenleg hatályos, „*a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny területen lévő települések besorolásáról*” szóló 7/2005. (III. 1.) KvVM rendelet értelmében érzékeny területen található. A felszín alatti víz és a földtani közeg minőségi védelméhez szükséges határértékeket a 10/2000. (VI.2.) KöM-EüM-FVM-KHVM együttes rendeletben határozták meg.

A keletkező szennyvizek környezetkímélő ártalmatlanítása, a teljes körű szennyvíz-csatornahálózaton a rákötések arányának a növelése, valamint a korrekt felszíni vízelvezetés megoldása alapvető közműfejlesztési és egyben környezetvédelmi feladat a település számára. A szennyvíz-csatornaközműre történő rákötések után az egyedi szennyvízgyűjtőket, szikkasztókat fel kell számolni.

A tervezett létesítményeket csak teljes közműellátás mellett - ahol a nyílt árok alkalmazása megengedett – lehet megvalósítani. A szennyezett víz talajba, vagy felszíni vízbe kerülését minden lehetséges műszaki eszközzel meg kell akadályozni. A tervezett lakóterület fejlesztéseket tehát a szennyvízcsatorna- hálózatra történő rákötés kiépítése mellett lehet megvalósítani. A Mónosbéli szennyvíztisztító telep 650 m³/d szennyvízmennyiségre méretezett. A tisztított szennyvíz befogadója az Eger-patak. A vízjogi létesítési engedélyben rögzített szennyvízmennyiség 208 m³/d, tehát van tartalék a szennyvíztisztító kapacitásában. A községben csak elválasztott rendszerű csatornahálózat építhető, a szennyvíz, a felszínen összefolyó csapadékvíz külön hálózaton vezetendő el.

Ipari szennyvíz keletkezésével járó tevékenység esetén kötelező a befogadó közcsatornába bevezetés előtt egyedi szennyvíztisztítót kell kiépíteni és üzemeltetni.

A település csatornaközművel ellátatlan külterületén az állattartással is foglalkozó gazdasági területeken, a külterületi tanyáknál keletkező szennyvizet egyedileg kell kezelni. A kiépülő szennyvízcsatorna-hálózat végpontjához közel levő épületeknél a csatornarákötés kézenfekvő megoldásként kínálkozik. A gazdasági területeken keletkező szennyvizek kezelése - az érintett hatóságok véleményétől függően – akár egyedi kisberendezéssel is történhet, amennyiben megfelelő garancia van a tisztított víz minőségére és a technológiai előírások betartására.

A település belterülete körül ki kell építeni azt az övások rendszert, amely lehetővé teszi a külterületen összefolyó felszíni vizek távoltartását és rendezett elvezetését a beépített belterületről.

Az erősen lejtős terepű területeken a talajerózió ellen védekezni kell. A felszíni vízelvezető rendszer elemeit teljes körűen ki kell építeni és jó karbantartásukról gondoskodni kell. Az erős lejtésű külterületi földeken a erdők fenntartása, az erdősítés és a gyepgazdálkodás ajánlott.

A Magyar Geológiai Szolgálat Észak-magyarországi Területi Hivatala által nyilvántartott felszínmozgásos területeket a TSZT jelöli. A felszíni és felszín közeli földtani képződmények felszínmozgásra hajlamosak, ezért az emberi beavatkozások során a látszólag stabil területek is megindulhatnak. A korrekt felszíni vízelvezetés megoldásával és a körültekintő terepmunkálatokkal csökkenteni lehet a felszínmozgás veszélyét.

A mezőgazdasági területek beépítése esetén a területen lévő termőtalaj védelméről és újrahasznosításáról gondoskodni kell. A letermelt humuszos termőrétetet szakszerűen deponálni kell az újrahasznosításig. A letermelt termőföldet a talajvédelmi hatóság engedélyével vagy helyben vagy más területen fel lehet használni a zöldfelületek kialakításához termőföld-terítésként.

Az építés által indokolt feltöltésekhez csak a talajvédelmi hatóság által engedélyezett szennyeződés mentes anyag használható. A feltöltéshez mind a talajvédelmi- mind az építés hatóság engedélye szükséges.

Rekultivációs rendezés szükséges a felhagyott homokbánya területén. A rekultivációs rendezést a védett gyurgyalagok élőhelyeinek, fészkelő helyeinek védelme mellett, fészkelési időszakon kívül lehet végrehajtani.

Zaj- és rezgésvédelem

Az üzemi eredetű zaj- és rezgésterhelés ellen védendő laza beépítésű falusias lakóterületek és vegyes területek megengedett zajterhelési határértékei a vonatkozó jogszabály szerint 50/40 dB nappal/éjjel értékek. A lakó- és középületek helyiségeiben megengedett egyenértékű A-hangnyomásszinteket a 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelet 4. számú melléklete tartalmazza. A lakóterület közelében üzemi zajforrás csak úgy létesíthető, illetve üzemeltethető, ha az üzemi tevékenységből eredő zaj- és rezgésterhelés a védendő területhasználatú területeket, a védendő funkciójú épületek használatát nem zavarja.

A gazdasági területek lakóutcákon keresztül történő feltárása megkívánja, hogy csak olyan gazdasági tevékenység folyjék ezeken a telephelyeken, amelyek jelentős forgalmat nem vonzanak.

A közúti közlekedésből, elsősorban a 2510 sz. Egercsehi-Mikófalva ök. út települési átkelő szakaszának átmenő forgalmából eredő közúti zajterhelés a forgalom kismértékű növekedésével együtt szintén kismértékben növekedni fog. A közlekedési eredetű zaj- és rezgésterhelés ellen védendő laza beépítésű falusias lakóterületek és vegyes területek megengedett zajterhelési határértékei a vonatkozó jogszabály szerint átmenő forgalom nélküli kiszolgáló út mellett 55/45 dB nappal/éjjel értékek, gyűjtőút, bekötőút mellett 60/50 dB nappal/éjjel értékek. Az országos közutak településen átkelő szakaszai menti beépítéseknél esetleg az országos jogszabályban rögzített 65/55 dB nappal/éjjel határértékek feletti zajterhelésre is lehet számítani. Az új építések esetén az út menti védelmet igénylő létesítmények, épületek, épületen belüli védendő belső helyiségek zajvédelmét szükség esetén passzív zajvédelemmel – pl. zajgátló nyílászárók, épületszerkezetek alkalmazása – kell biztosítani.

Hulladékgazdálkodás

A távlatban az országos, illetve az arra épülő megyei hulladékgazdálkodási koncepció célkitűzéseinek megfelelően törekedni kell a lerakással ártalmatlanítható hulladék mennyiségének a csökkentésére, ennek szellemében a szelektív hulladékgyűjtés helyben szükséges feltételeinek a megteremtésére. A szelektív hulladékgyűjtés megvalósulásával nyílik lehetőség az újrahasznosításra és környezetkímélő ártalmatlanításra.

Fontos feladata a tudatos környezetgazdálkodásnak, hogy a lakóterületeken keletkező szerves háztartási hulladék, illetve a lakó- és egyéb létesítményekben keletkező a kerti-, mezőgazdasági zöldhulladék az egyéb kommunális hulladéktól elkülönítve, újrahasznosításra alkalmas komposztálható szerves anyagként legyen kezelve.

A háztartásokban keletkező, különleges bánásmódot igénylő, veszélyes hulladékok (pl. festékes, olajos flakonok, száraz elemek, akkumulátorok, nehézfém tartalmú elektronikus eszközök) gyűjtése a városban kialakított, illetve kialakításra kerülő lakossági hulladékudvarok telephelyén történhet. A termelő-szolgáltató tevékenységek során, a telephelyeken keletkező veszélyes hulladékokról a hatályos jogszabályok szerinti részletes nyilvántartást kell vezetni, és előírásoknak megfelelően kell átmenetileg tárolni, hasznosítani vagy a szállításra, ártalmatlanításra engedéllyel rendelkező vállalkozás képviselőjének átadni.

KÖZLEKEDÉS

Közlekedési kapcsolatok

Közúti kapcsolatok

A település területén

- a 2510 sz. Egercsehi – Bekölce - Mikófalva összekötő út
- és a 25105 sz. Borsodnádásd – Bekölce összekötő út halad át.

Az út forgalmi adatai a HEMÁK KHT adatszolgáltatása alapján:

Megnevezés	2510	25105
Kezdőszelvény	0+000	0+000
Végyszelvény	10+671	3+630
Évi átlagos napi keresztmet- szeti forgalom	757	671
Átlagos napi egységtengely forgalom	38	44
Mértékadó óraforgalom	76	66
Összes nehéz tehergépjármű forgalom	68	65
Összes jármű forgalom	732	541
Összes motoros jármű forgalom	636	524
Forgalmi adat éve	2003	2003
Autóbusz (csuklós) forgalom	0	1
Autóbusz (egyes) forgalom	15	10
Összes autóbusz forgalom	15	11
Nyerges szerelvény forgalom	5	19
Tehergépkocsi utánfutóval, vagy pótkocsival	13	13
Kistehergépkocsi forgalom	75	65
Nehéz tehergépkocsi forgalom	35	21
Közepesen nehéz 2 tengelyes tehergépkocsi forgalom	23	20
Összes tehergépkocsi forgalom	76	73
Személygépkocsi, kisautóbusz (utánfutóval is) forgalom	427	364
Összes személygépkocsi, kisautóbusz és kistgk forgalom	502	429
Motorkerékpár és segédmotoros kerékpár forgalom	27	7
Kerékpár forgalom	96	17
Lassú jármű és mezőgazdasági vontató forgalom	16	4
6 vagy több tengelyes speciális nehéz jármű forgalom	0	0

Az országos közúthálózatba tartozó utak külterületi szakaszán a jellemző burkolatszélesség 6 m, mindkét oldalon átlagosan 1,50-1,50 m szélességű padkával, aszfalt burkolattal, mely igen rossz állapotú.

A település külterületén, a belterülettől D-re állattartó telep működik. Megközelítése jelenleg csak a település belterületéről, a Kossuth Lajos utcáról lehetséges. Javasoljuk, hogy külterületen a földhivatali nyilvántartás szerint meglévő földút hálózat visszaállításával épüljön ki a közvetlen kapcsolat a 2510 sz. útig.

Balaton felé összekötő út építését javasolja a terv a Bazsik tetőn át a mezőgazdasági út nyomvonalán.

Vasúti közlekedés

Bekőlcse területén vasút nincs. Legközelebbi vasútállomás Bélapátfalván van. Korábban az Eger – Putnok vasútvonal áthaladt a szomszéd településen, Mikófalván és ott vasútállomás is üzemelt. A bélapátfalvi cementgyár elérésének meggyorsítása céljából 1982-ben pályakorrekciót hajtottak végre, így már nem érinti a vasútvonal Mikófalvát. A vasút közvetlenebb kapcsolatot biztosított a megyeszékhely Eger várossal. A település szempontjából kedvező helyzet visszaállítására azonban nincs lehetőség, mert számítások szerint nem lenne gazdaságos a régi nyomvonal helyreállítása.

Légi közlekedés

A település területén repülőtér nem található. Heves Megye településrendezési terve egyeztetési anyaga szerint a településhez az Eger külterületén található legközelebb repülőtér.

Belterület

Szabályozási szélességek

A 2510 sz. út a Szabadság utcán és a Béke úton halad. A 25105 sz. út pedig a Béke úton halad. A településszerkezet védelme érdekében a közlekedési terület bővítésére nem kerül sor. A közművek már elhelyezésre kerültek, a balesetmentes gyalogos forgalom lebonyolításához az állami utak mentén a szükséges járda a meglévő szabályozási szélességen belül megépíthető.

A település adottságai miatt a belterületi kiszolgáló utak 12,0 m széles közlekedési területe nem minden esetben biztosítható. A meglévő védendő településszerkezet megóvása érdekében vegyes forgalmú utak kiépítését kell tervezni.

A település úthálózatának osztályba sorolása

Az országos közúthálózatba tartozó 2507.sz. és a 25105 sz. út külterületi szakasza összekötő út (K. V. B.). Belterületi szakaszaik a Béke út, és a Szabadság út belterületi másodrendű főút (B. IV. c. B.).

A település többi utcája egyéb kiszolgáló út és lakó út (B. VI. d. B.)
Egyéb külterületi közutak (K. VIII. C.)

Parkolás

A településen a gépkocsik elhelyezése saját lakótelken belül általában megoldott.

A gazdasági kereskedelmi és szolgáltató területeken a parkolás szintén saját területen belül van megoldva.

Az intézmények parkoló igénye a településközpontban koncentráltan jelentkezik. Az 533 hrsz-ú ÁFÉSZ áruház előtt 6 db személygépkocsi, a posta előtt 2 db személygépkocsi, parkolására van közterületen lehetőség. A Rákóczi út elején parkolósáv kialakítása javasolt, a jelenlegi használatnak megfelelően. Itt található a Polgármesteri Hivatal és az Orvosi Rendelő is.

A temető mellett a Temető utcában parkolósáv kiépítésével 15 db személy gépkocsi parkoló kiépítésére van lehetőség. A Sporttelep parkolását saját telken belül, a 144 és 145/2 hrsz-ú ingatlanok mellett célszerű kialakítani.

A 261/3 hrsz-ú tervezett távlati intézményi, kulturális terület alkalmas a parkolási igények kielégítésére is.

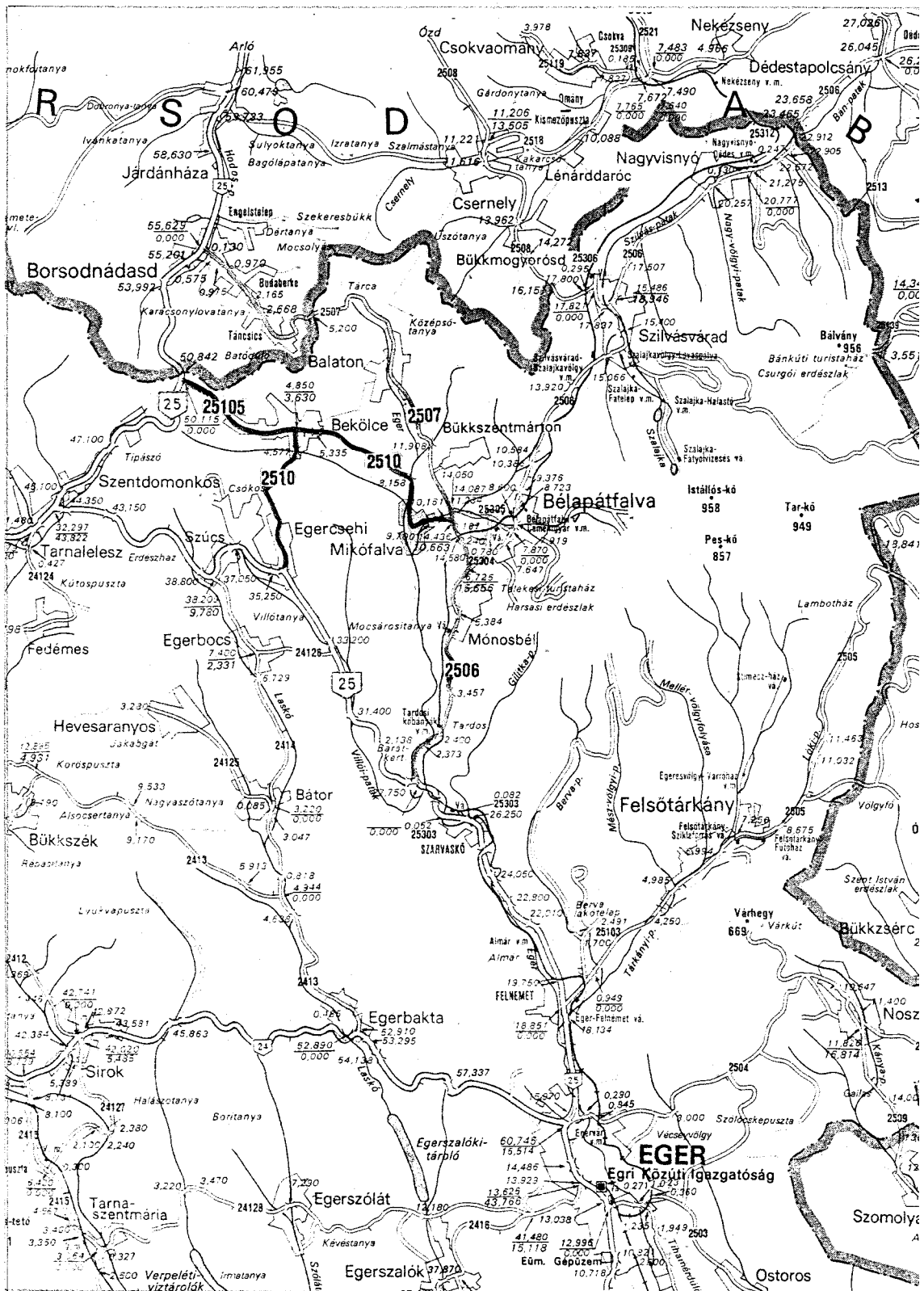
Tömegközlekedés

Bekölce tömegközlekedését az Agria Volán Rt biztosítja. Autóbuszmegállók a Béke utcán a 393 hrsz. előtt egyoldali, a 384/10hrsiz előtt párban fordulóval, 124 sz. előtt párban, a 264 hrsz előtt párban, és a 137 sz. előtt található. A belterületi autóbusz megállóhelyek nagyrészt kiépítetlenek. A Béke utca 137sz. előtt levő autóbusz megállónál van az öböl és peron kiépítve. A többi helyen a kiépítés lehetősége adott.

Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A település területét az országos kerékpárút törzshálózat nem érinti. Szintén nem érinti a települést a Heves Megye Területrendezési terve egyeztetési anyagban szereplő kerékpárút hálózat sem.

Az Önkormányzat kezelésében lévő utak többsége mellett a gyalogos közlekedésre szolgáló járda csak nagyon kevés helyen van kiépítve. A településközpontban lévő közintézmények gyalogos megközelítése jelenleg csak a közút igénybevételével lehetséges. A települési közúthálózaton a közúti és a gyalogos forgalmat szét kell választani.

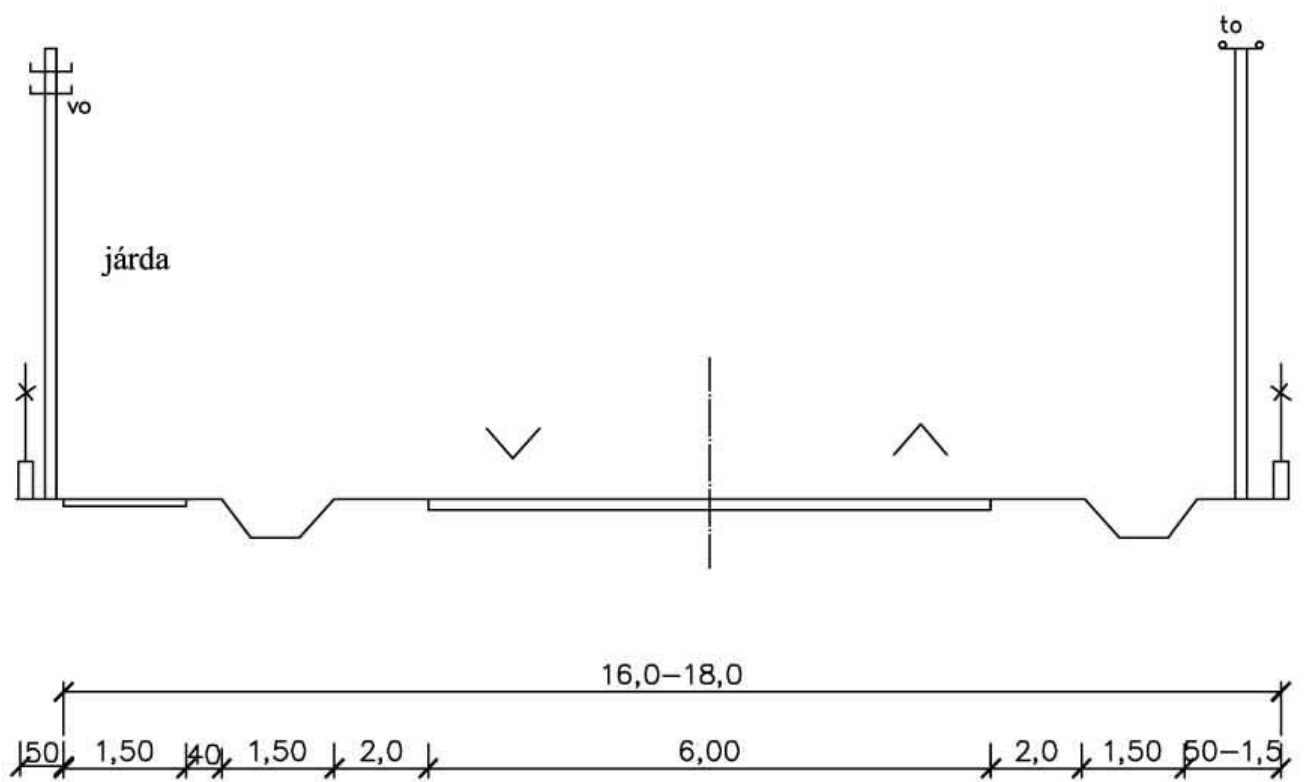

Útkategória
Másodrendű főút

Bekölce

Sorszám
1.

M 1 : 100

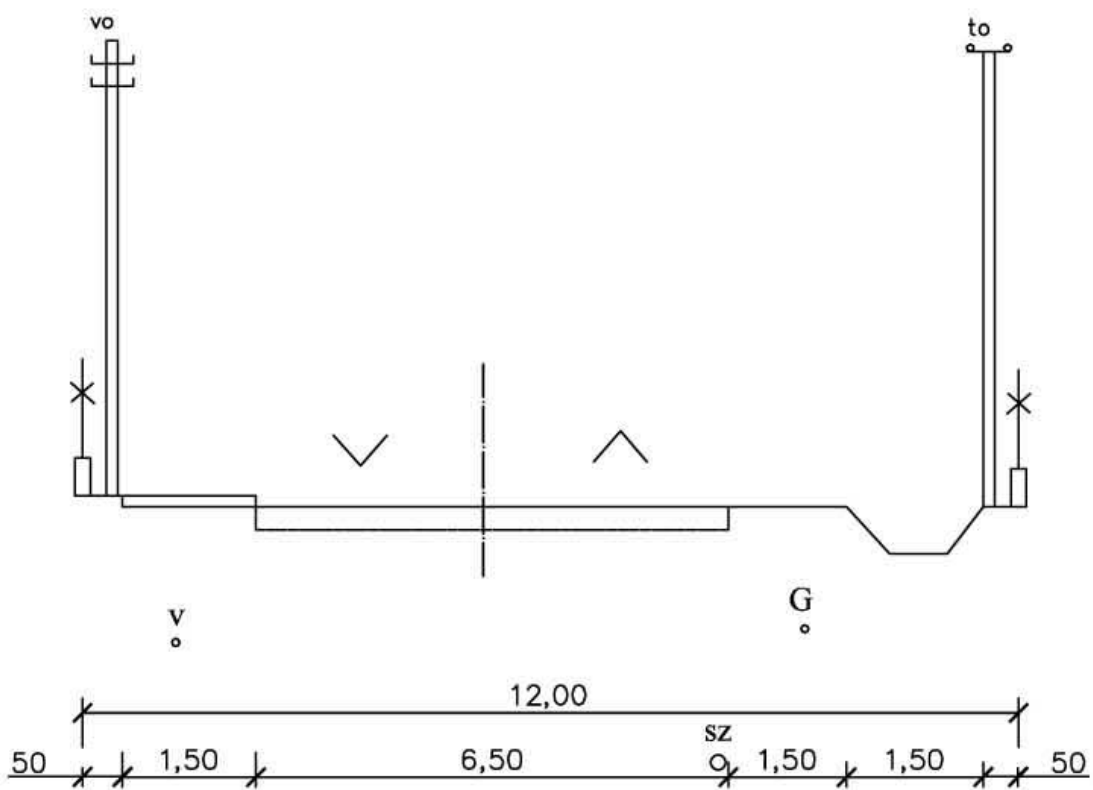

Útkategória
Másodrendű főút

Bekölce

Sorszám
2.

M 1 : 100

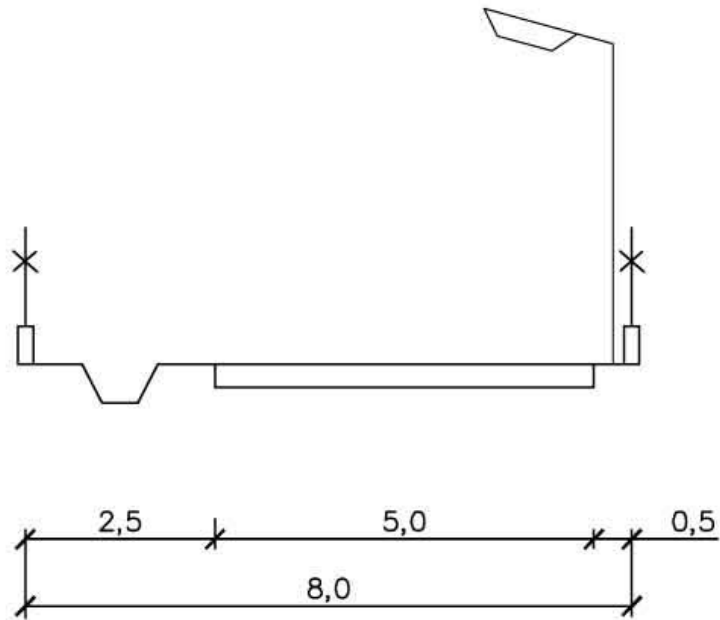

Útkategória
Kiszolgáló út

Bekölce

Sorszám
3.

M 1 : 100

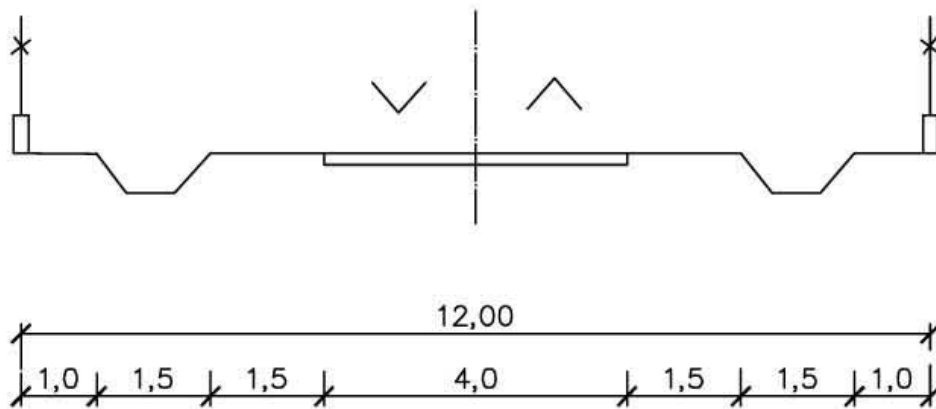
Útkategória
Egyéb külterületi út.

Bekölce

Sorszám
4.

M 1 : 100

út

VÍZIKÖZMŰVEK

Tartalom: 1.0. vízellátás,
2.0. szennyvízelvezetés, elhelyezés,
3.0. vízrendezés, időszakos vízfolyások rendezése.

Alapadatok, előzmények

A terv készítésénél előzetes állásfoglalást adott

- a Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 553-41-/2004 számon,
- az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat 1400-2/2004 számon,
- az É-Mo. Környezetvédelmi Felügyelőség 11542-2/2004 számon,
- ÉRV Rt 39-12/2004. számon adott szakvéleményt.

A település a Bekölce patak mellett helyezkedik el.

A közművekre vonatkozó adatokat az ÉRV Rt-től kaptuk. Ez a település a Bélapátfalva kistérségi vízellátó rendszerbe, szennyvízelvezetés vonatkozásában a Mónosbéli kistérségi rendszerre csatlakozik.

A Bekölce patak ÉVÍZIG kezelésű. A mellékvízfolyások valamint az útárkok Állami Közútkezelő Kht. és Önkormányzati kezelésben vannak.

A település jelenlegi lakosszáma 808 fő. Lakásszám 366 db. A településszerkezeti terv új lakó területeket jelöl meg. Meg kell tervezni az ellátás lehetőségét, a szükséges közmű hálózati kialakításokat.

A tervezési területen üzemelő közcélú vízi létesítménynek minősülő vízmű kút, szennyvíztelep nincs.

Vízellátás

A település önálló közüzemű vízművel nem rendelkezik. Minden utcájában üzemel a közüzemű vízellátás. Üzemeltetője az ÉRV Rt. Vízbázisa a Bélapátfalva, Mikófalva, Bekölce, Egercsehi távvezeték, NA 250 mm. csőből épült. A Bélapátfalvi vízművön tisztítási technológia nincs.

A távvezetéken magastároló medencék vannak, ezek kapacitása ÉRV szerint a község részére megfelelő.

Számított vízigények:

A település létszáma 808 fő. Tervezett növekmény: 50 telek $\times$ 3 fő = 150 fő

jelenlegi: min: $808 \times 180 \text{ l/fő/d} = 145 \text{ m}^3/\text{d}$ – max: $808 \times 280 \text{ l/fő/d} = 202 \text{ m}^3/\text{d}$

tervezett: min: $858 \times 180 \text{ l/fő/d} = 154 \text{ m}^3/\text{d}$ – max: $858 \times 280 \text{ l/fő/d} = 240 \text{ m}^3/\text{d}$

Ez a vízigény növekmény műszaki fejlesztést nem igényel.

A hálózatot ki kell egészíteni az Országos Tűzvédelmi Szabályzatban előírt tűzcsap mennyiségével. Gondoskodni kell a hálózat olyan szintű rekonstrukciójáról, ahol az Országos Tűzvédelmi Szabályzat szerinti tűzoltóvíz mennyiséget biztosítani lehet.

A községi hálózat minden utcában kiépült. Üzemeltető szerint a meglévő hálózat a feladatát el tudja látni, ellátható minden ingatlan.

A növekmény a fejlesztési terv távlatában max. 1 km. A hálózatbővítés vízjogi engedély köteles munka. Tervezésnél a vonatkozó szabványokat és az üzemeltetői nyilatkozatban foglaltakat kell kielégíteni. NA 100 vezetéknél kisebb átmérőt nem lehet tervezni. A hálózatot a szükséges oltóvíz kiadására is méretezni kell. A hálózat bővítését úgy kell tervezni, hogy a településen a tervezett létesítmények elláthatók legyenek a 38/1995 sz. rendeletben előírtak figyelembe vételével. A hálózatot körvezetékes rendszerűvé kell tenni.

A vezetékek tervezésénél a 123/1997 rendelet szerint kell a védősávokat meghatározni.

Tárolás, nyomásviszonyok:

A fogyasztásnak jelenleg a rendszeren lévő tárolókapacitás megfelelő, távlatban a községe(k) fejlődésével növelni kell.

Jelenlegi nyomásértékek 2-6 bar között, megfelelő.

Szennyvízelhelyezés

A község a Mónosbéli kistérségi rendszerre van csatlakoztatva. A szennyvizek gravitációsan hagyják el a települést, de a településen 3 db átemelő üzemel.

A meglévő szennyvíztisztító telep kapacitása és védőtávolsága megfelelő.

A településen a keletkező szennyvíz számított mennyisége: 121 m³/d.

A tervezett bővítéseknek nincs akadálya, a szennyvízmennyiség növekedése miatt (8 m³/d) a telep kapacitását növelni nem kell.

A hálózatot és telepet az ÉRV Rt üzemelteti.

Hálózat:

A vezetékhalózat KG csövekből épült, gravitációs rendszerű.

Törekedni kell a 100%-os bekötési arány elérésére.

A létesítmények üzembe helyezésénél a közműcsatlakozásokat feltételként kell megadni, egyedi tisztítást és tárolást nem lehet engedélyezni. A szennyvízelvezető és tisztító rendszer csak kommunális szennyvíz elvezetésére alkalmas. Ipari szennyvizek előtisztítását a létesítményeknél kell megtervezni.

A tervezett lakótelkek a hálózathoz gravitációsan csatlakozhatnak.

Vízellátás-csatornázás közös előírásai:

A fejlesztésbe vont területeken a víziközművek kiépítésével, területi vízrendezéssel kell kezdeni a beruházást.

- A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvíz ellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szóló 123/1997 sz. rendelet előírásait be kell tartani.
- csak elválasztó rendszerű szennyvíz-csapadékcsatorna hálózat tervezhető.
- a közterületen elhelyezett átemelők szagtalanításáról gondoskodni kell, a környezetét beépíteni nem lehet.
- az MSZ 7487 szerinti védőtávolságokat alkalmazzuk
- a vezetékek és műtárgyaik fokozott vízzárósággal épüljenek.
- a tervezés során gondoskodni kell, hogy a szennyvizek 6 órán belül a tisztítóberendezésre kerüljenek.

Felszíni vízelvezetés

A települést kettéosztja a Bekölce patak. A meder kiépített, csak a mőtárgyak közelében burkolt kivitelű. A karbantartási sáv szélessége 6-6 m, a területe biztosítva van.

Belterületen csatlakozik a Rákóczi úti nagy árok. A meder részlegesen kiépített.

A településnek vízrendezési terve nem készült. Az árok medre részben kiépített. A levezető árok karbantartási sávjait is ki kell alakítani. Szélességük 3,0-3,0 m. A belterületi árok karbantartása, az áttereszek folyamatos tisztítása fontos Önkormányzati-lakossági feladat.

A belterületen az útárkok kiépítettek, a település felszíni vízelvezetése jellemzően nyílt árkos. Az árok tulajdonosa és kezelője az Önkormányzat, a Béke és Szabadság utak KHT kezelésűek.

A belterület védelmére a külterületről érkező vizek ellen övárkok még nincsenek kiépítve. Esőzések idején ez gondot jelent. Feltétlenül ki kell építeni a mezőgazdasági művelésű domboldalak felől az övárkok rendszert.

A gyepes domboldalokról a lefolyás gyors.

A völgytalpon a beépítés előtt a területet drainezni kell.

Az érvényes rendelet szerint a karbantartási sávban csak könnyen bontható kerítés lehet. A vízminőség védelem egyik alapfeltétele a vízfolyás mellé épített állattartó épületek bontása, áthelyezése, az árokba kötött szennyvíz bekötések megszüntetése.

Az árok belterületi rendezésén felül fontos feladat a vízgyűjtőn végzett meliorációs munkák. Eredményesen védekezni csak a belterület védelmére kiépített övárkok rendszer megléte esetén lehetséges.

Az árokrendszert legalább a 25 éves gyakoriságú csapadéokra kell kiépíteni belterületen, a mőtárgyakat 100 éves gyakoriságra kell kiépíteni.

Összefoglaló

A vizsgálatok során megállapítottuk, hogy a településen a közműellátásból a vízellátás és szennyvíz elvezetés kiépítettsége a jelenlegi településnek megfelelő, a tervezett beépítésekhez bővíteni nem kell.

A felszíni vízelvezetés hiányosságait meg kell szüntetni, vízrendezési terv alapján az elvezető hálózatot ki kell építeni. A terv a közművek elhelyezéséhez szükséges területet biztosítja. A tervezett lakó és gazdasági területek beépítése csak vízrendezési és közműépítési munka után végezhető.